

تأثیر سبک‌های تربیتی والدین بر رفتار زیست محیطی فرزندان در راستای حفاظت از محیط زیست

سهیلا صالحی

کارشناسی ارشد آموزش محیط زیست

Ssalehi307@yahoo.com

چکیده

در قرن حاضر رفتارهای زیست‌محیطی انسان، به عنوان یکی از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین عوامل بر محیط‌زیست، مورد توجه بسیاری از جامعه‌شناسان زیست‌محیطی قرار گرفته است. در هر جامعه‌ای افراد برخورد به نسبت مشخصی در مورد محیط‌زیست از خود نشان می‌دهند که ممکن است این برخورد کاملاً مسئولانه یا کاملاً غیرمسئولانه یا رفتاری بینابین این دو باشد. رفتار شهروندان در برخورد با محیط‌زیست اطرافشان عامل مهمی در کاهش مخاطرات زیست‌محیطی است و تنها تغییر در رفتار انسانی می‌تواند این مشکلات زیست‌محیطی را کاهش دهد. در این راستا شناسایی عوامل فردی و اجتماعی مؤثر بر رفتارهای زیست‌محیطی شهروندان ضروری است. از آن‌جا که خانواده مهم‌ترین بخش از محیط کودک است به همین دلیل قوی‌ترین عامل اجتماعی کردن کودکان تلقی می‌شود. در واقع خانواده از عوامل مؤثر بر تقویت رفتار مسئولانه فرزندان است. بسیار مهم است که خانواده چه شیوه‌های فرزندپروری را اتخاذ کند که موجب شود کودکان باورهای قوی بر توانایی‌های خود داشته باشند و بتوانند رفتارهای مسئولانه نسبت به دیگران، جامعه و محیط‌زیست اطرافشان از خود نشان دهند. مقاله حاضر با روش توصیفی-تحلیلی و با استفاده از اسناد کتابخانه‌ای انجام شده است و هدف آن بررسی تأثیر سبک‌های تربیتی والدین بر رفتار زیست‌محیطی فرزندان در راستای حفاظت از محیط زیست می‌باشد.

کلید واژه: سبک‌های تربیتی - رفتار زیست‌محیطی - حفاظت از محیط‌زیست - محیط زیست

۱-مقدمه

رفتار زیست‌محیطی از مفاهیم نوینی است که امروزه در بررسی‌های زیست‌محیطی جوامع مدرن مطرح گردیده است. طرح این مفهوم در بسیاری از رویکردهای زیست‌محیطی حاکی از اهمیت نقش این رفتارها در محیط طبیعی است (امام‌قلی، ۱۳۹۰: ۵). امروزه محیط‌زیست از سطح ملی تا جهانی، در معرض تهدیدهای جدی است. فهرست این تهدیدها از گرم شدن اقلیم زمین تا از دست دادن تنوع زیستی و انواع آلودگی‌هایی که بشر برای مهار طبیعت و محیط‌زیست و در نهایت کسب قدرت و ثروت به کره زمین تحمیل کرده و موجب تخریب آن شده، متعدد است. تخریب محیط‌زیست و از بین رفتن آن مساوی با تخریب چرخه زندگی و از بین رفتن امکان ادامه حیات است (اسمعیل‌زاده، ۱۳۸۸: ۱۰).

مصرف بیش از اندازه انرژی در منازل، استفاده از محصولات یکبار مصرف، استفاده غیرضروری از وسایل حمل‌ونقل عمومی غیراستاندارد، جمع‌آوری و تخریب نکردن زباله‌ها به منظور بازیافت، آسیب‌زدن به تنه درختان و از بین بردن جنگل‌ها، مکان‌های تاریخی و اماکن و تأسیسات شهری، ریختن زباله‌ها در سطح شهر، جنگل، رودخانه و بسیاری از رفتارهای آسیب‌رسان به محیط زیست همگی تحت تأثیر رفتارهای زیست‌محیطی انسان روی می‌دهد (حاجی‌زاده، ۱۳۹۳: ۸۴).